

Projektnr. 2964

Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter

Projekttitel: Beredskab for den pletvingede frugtflue (*Drosophila suzukii*)

Baggrunden for aktivitetens gennemførelse:

Pletvingefrugtfluen er et nyt og alvorligt skadedyr, der har en høj reproduktionsevne og er i stand til at forårsage stor skade i en bred vifte af bær gennem hele sæsonen. Derfor er der brug for at opretholde løbende aktiviteter samt indhente seneste viden omkring varslings-, forebyggelses- og bekæmpelsesforanstaltninger for at klæde bærproduktionen i Danmark på til at undgå store udbyttetab. I Danmark har vi hidtil lidt undrende oplevet en sen start for pletvingefrugtfluens flyvning og dermed har det kun været sene kulturer og sorter, der har været i risiko for skade. Der er brug for fortsat dokumentation, om denne dynamik stadig er gældende samt svare på, om der skal en mere intensiv overvågning til for at finde de første fluer tidligere eller om fluernes overlevelse gennem vinteren er så ringe, at opbygningen af bestanden skal hjælpes på vej af en passiv reintroduktion gennem importerede bær hvert år.

Formålet med aktiviteten:

Projektet har overordnet til formål at sikre aktiviteter og indhente viden omkring håndtering af pletvingefrugtfluen for at sikre bærproduktionen mod et skadedyr, der er i stand til at forårsage store udbyttetab i en lang række bærkulturer. Aktiviteternes formål er at følge pletvingefrugtfluens dynamik og skadesbillede under danske forhold, få et indblik af graden af reintroduktion gennem importerede bær samt indhentning af seneste erfaring- og forskningsbaseret viden i udlandet omkring forebyggelses- og bekæmpelsesløsninger for at kunne pege på praktiske løsninger for avlere til at varsle, forebygge og bekæmpe en alvorligt skadedyr som pletvingefrugtfluen.

Aktivitetens indhold

Projektet er delt i tre delprojekter:

- Overvågning af pletvingefrugtfluen og dens skade gennem året på udvalgte lokaliteter med forskellige bærkulturer og en intensiveret overvågning med et større antal fælder i og omkring produktion på en lokalitet. Fluerne overvåges med fælder gennem hele året og ugentligt fra maj til november. Skaden overvåges fra de første fældefangster i dyrkede bær og stikprøver i vilde bær omkring produktionen.
- Overvågning af larver i importerede bær fra tidligt i sæsonen (maj) til der gøres fældefangster i Danmark eller den første skade observeres.
- Indhentning af viden gennem udenlandsk netværk af forskere og konsulenter, ved deltagelse i konference og udenlandsbesøg om praksis og nyeste viden og erfaringer omkring forebyggelse og bekæmpelse.

Mål opfyldelse (vurdering af resultater i forhold til de opstillede mål):

Projektet har bidraget med endnu et års overvågning af dynamikken for pletvingefrugtfluens flyvning og skade gennem sæsonen samt givet resultater for en intensiv overvågning på en lokalitet for at kortlægge, om der skal en intensiv overvågning til for at opdage fluerne tidligt. Der er taget stikprøver i importerede bær for at få et indblik i en eventuel reintroduktion af pletvingefrugtfluer i sæsonen. Der er løbende holdt øje med publicerede videnskabelige og praksisnære forsøg og artikler om håndtering af pletvingefrugtfluen og der er deltaget i konferencen "9th International IOBC/WPRS Workshop on Integrated Plant Protection of Soft Fruits".

hvor den seneste forskning om håndtering af pletvingefrugtfluen blev præsenteret og vendt.

Aktivitetsens offentliggørelse

Projektets aktiviteter og resultater er formidlet videre i artikler i Gartnertidende, nyhedsbreve og på avlermøde.

Artikler:

Årets første fund af pletvingefrugtfluer. Gartnertidende.dk 29.august 2018

Pletvingefrugtfluen – en langsom starter. Gartnertidende nr. 13 2018

Der forskes i pletvingefrugtfluen. Gartnertidende nr. 14 2018

Nyhedsbreve:

Busk- og stenfrugtNyt nr. 9 2018

Busk- og stenfrugtNyt nr. 10 2018

Busk- og stenfrugtNyt nr. 11 2018

Busk- og stenfrugtNyt nr. 12 2018

JordbærNyt nr. 8 2018

JordbærNyt nr. 9 2018

Avlermøde:

Årsmøde i Jordbær/Hindbærklubben oktober 2018

Resumé

Projektresultaterne for overvågning har vist en sen start for flyvningen og igen i år har risikoen for skade være begrænset til sene kulturer og sorter som remonterende jordbær, hindbær, brombær, aronia, blåbær og vin. De første fældefangster fandt sted omkring samtidig som i de to foregående år og selv ved en mere intensiv overvågning med flere fælder, sker der ikke fældefangster tidligere. En årsag til dette kan være, at på tidspunktet for de første fældefangster, er der mange modne bær i produktionen og fælderne har ikke nok "tiltrækningskraft" i sammenligning med bærrerne. De foregående år som i år er den første skade observeret samtidig med eller tæt på de første fældefangster. I år blev den første skade observeret senere og dette skyldes en rettidig og vellykket kemisk behandling efter de første fældefangster.

Der blev ikke fundet larver i stikprøverne af vilde bær. I importerede bær blev der fundet enkelte larver i flere bærtypen og fra flere lande i Europa. Der blev fundet flest positive prøver i hindbær, i 15% af de indkøbte bakker og antallet af larver var få, fra en til tre og syv larver en enkelt gang. Der blev fundet larver i importbær, så der sker en potentiel reintroduktion hvert år, men det vurderes ikke at være den fulde forklaring på fluernes sene fremkomst i Danmark. Årsagerne menes at skyldes flere faktorer som blandt andet en forholdsvis "lav" bestand af fluer inden vinterens ufavorable vejrforhold og dermed en lav bestand efter vinteren, som er lang tid om at bygge sig op. Der forskes fortsat bredt i integrerede kontrol af denne skadevolder og på løsninger som biologisk kontrol og Push/Pull metoder for at undgå gentagne kemiske behandlinger, som i sig selv ikke kan bekæmpe fluen effektivt. Metoderne er under udvikling og til dato må den mulige strategi for håndtering af pletvingefrugtfluen beskrives som en samlet strategi bestående af overvågning, forebyggelse ved hygiejniske foranstaltninger som rettidig høst, fjernelse af alle bær (inkl. overmodne og dårlige bær) ved høst og bortskaffelse af bæraffald samt kemisk behandling ved behov.